

[Kirkegaard.]

bejde, det slår ikke til, at vi netop nu bygger mere, end vi har bygget nogen sinde før. Så vidt jeg har forstået, går enhver sagkyndig bedømmelse ud på, at det er nødvendigt, at vi når til at øge vort byggeri med ca. 5 000 lejligheder mere om året. Det er efter min opfattelse ganske sikkert, at vi kan øge byggeriet i det omfang, her er nævnt. Jeg støtter denne opfattelse på, at det har været muligt at dække boligbehovet her i landet for, skal vi sige 40-50 år siden, i en tid, hvor man byggede udelukkende ved håndkraft, uden tekniske hjælpemidler af betydning. Næppe nogen vil i dag være bekendt at påstå, at vi så ikke også kan dække behovet nu, hvor tekniske hjælpemidler og arbejdsbesparende maskiner er til rådighed i meget betydeligt omfang. Men vi kan altså ikke gøre det, hvis ikke vi i højere grad end hidtil gør brug af såkaldt ufaglært arbejdskraft. Vi har for få håndværkere.

Med disse synspunkter som baggrund vil jeg rette en henvendelse til den højtærede handelsminister. Jeg vil bede handelsministeren — jeg tænker mig gennem egnsudviklingsrådet — undersøge, om det vil være muligt at oprette nogle mindre korps, som ganske simpelt skal koncentrere sig om at specialisere sig i at opføre typehuse, først og fremmest i landdistrikterne og i landsbyerne. Sådanne små korps, som jeg her tænker på, der specialiserer sig i at opføre mindre etplanshuse, vil hurtigt nå en sådan rutine, at de kan opføre sådanne huse på ganske få uger. Om disse skal bygges af bloksten eller elementer, skal jeg ikke afgøre her. Jeg tænker mig, at i hvert fald i første omgang bliver bloksten det billigste. idet de kan leveres fra allerede bestående virksomheder. Det er muligt, at elementbyggeri på visse områder er bedst, men fremstillingen af sådanne elementer kræver jo hele fabriksanlæg, som måske først skal etableres, og som i øvrigt er dyre både at forrente og afdrage. Til det byggeri, jeg tænker på her, kan vinduer og døre og også gitterspær leveres i standardmål direkte fra fabrik, og det samme gælder køkkeninventar og faste skabe. Jeg tænker mig, at sådanne små korps måtte bestå af et par håndværkere og dertil måske af en 4-5 egnede arbejdsmænd. Nu kan jeg

selvfølgelig ikke vide, om der er håndværkere, der har lyst til at etablere egen virksomhed med det formål, jeg her har prøvet på at skitsere, men det kunne jeg tænke mig, der var. Jeg vil endvidere antage, at det vil kunne give energiske folk en god fortjeneste, samtidig med at der bygges flere huse til rimelige priser. Sådanne korps skal udstyres, naturligvis, med det nødvendige materiel såsom en lastbil, blandemaskine, støbestillads o. s. v., redskaber, som kan finansieres på rimelige vilkår.

Det er vistnok almindeligt erkendt, at vi i tiden bygger adskilligt billigere i landdistrikterne, end vi gør i bydistrikterne, for slet ikke at tale om hovedstadsområdet, og det er min hensigt med denne henvendelse til handelsministeren at gøre et forsøg på at få det billigste byggeri til at blive så omfattende som overhovedet muligt og få det til at dække et så stort område af behovet som nu engang gør liget. Samtidig er det hensigten, at vi skulle prøve på at frigøre faglært arbejdskraft, håndværkere, i landdistrikterne, så de kan overføres til det mere komplicerede byggeri i byerne. Er der folk nok på disse byggepladser, jeg sidst har nævnt, så bliver også det byggeri billigere, end det ellers ville være tilfældet.

Det er vist ikke nødvendigt, at jeg i denne opfordring til handelsministeren nævner flere enkeltheder. Jeg tror, ministeren forstår, hvad det er, jeg tænker på. Måske skal jeg sluttelig lige tilføje, at det er tænkeligt, at et øget byggeri er en nødvendig forudsætning for, at nationalbanken vil være i stand til at nedsætte den gældende høje diskonto. Vi trænger hårdt til en lavere rente, så at hele det danske erhvervsliv får øget konkurrenceevne gennem et lavere omkostningsniveau.

Med disse bemærkninger vil jeg anbefale finanslovforslaget til videre behandling, formentlig i finansudvalget.

Skræppenborg-Nielsen: Det står vist fast, at det selv for en helt ualmindelig dygtig finansminister og hans embedsmænd vil være en næsten håbløs for ikke at sige en helt umulig opgave, ikke mindst i en inflationspræget tid, hvor kronens reelle værdi bliver mindre og mindre omtrent for hver måned, der går, et år før tiden at være i